

6. Druhou nejdůležitější podmínkou jest, že k dosažení amnestie musí poplatník, pokud se dopustil nějakého zkrácení daní, poplatků nebo dávek, »záraveň s příznáním« poklesek odčiniti opravou nebo dodatečným příznáním. Slovo »záraveň« nelze však v duchu správného výkladu vykládati tak, jako by to znamenalo tentýž den, nýbrž rozumí se tím nepochybně »v souvislosti s příznáním k dani z majetku«, v každém případě však to musí býti do lhůty předepsané pro příznání k dani z majetku, t. j. do 15. listopadu 1943, nebo do lhůty poplatníku prodloužené. Vždyť i příznání k dani z majetku samo lze (ve lhůtě) podati na několikrát, zejména jde-li o složitější majetek. Opatrnost ovšem velí, počítati s možností přísnějšího výkladu a »opravy« podati hned s podáním příznání.

Upozorniti jest, že zpětvzaté příznání se sice pokládá za nepodané, ale přesto může pro úřad býti pramenem vědomosti »před příznáním« a zmařiti amnestii, třeba formálně řádně provedenou (ve lhůtě) v příznání nově (po zpětvzetí prvního příznání) podaném.

Tato druhá hmotněprávní podmínka je velmi důležitá proto, že prokáže-li se poplatníkovi nesprávnost oprav nebo dodatečných příznání (ohlášení), ztratí nárok na amnestii vůbec. Bude tedy zapotřebí, aby poplatník velmi pečlivě vypracoval právě i tyto opravy, resp. dodatečná příznání (ohlášení).

III. Pro praksi pokládám tedy za nutné upozorniti hlavně na ony dvě poslední shora sub II 5 a 6 uvedené podmínky, které by mohly zmařiti amnestii, kdyby nebyly dodrženy:

a) Je nutno dbáti na to, aby bylo ze stylisace patrné, že údaje, jejichž obsah má býti amnestován, byly vyvolány právě příznáním k dani z majetku, aby tedy tvořily jeho nezbytnou součást.

b) Je nutno, aby všechny nesprávnosti, které snad se sběhly v kal. letech 1939, 1940 a 1941, resp. v příznáních na berní roky 1940, 1941 a 1942 byly s p r á v n ě odčiněny podle druhé věty § 29 a to včas (t. j. ve lhůtě k podání příznání k dani z majetku).

Dále je nutno mít na paměti, že nárok na účinky amnestie podle odst. I. má jenom ten, kdo se dopustil nějakých daňových, poplatkových, či jiných dávkových poklesků do 31. 12. 1938 včetně.

Glosy a aktuality.

Kdy má soud ustanoviti opatrovníka, žalováno-li podle §§ 41, 42 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 říš. zákona, aby bylo usnesení společníků společnosti s r. o. prohlášeno zmatečným?

V konkrétním sporu žaloval jeden ze tří jednatelů společnost s r. o., aby bylo usnesení společníků prohlášeno zmatečným. Poněvadž pak žalovaná společnost s r. o. neměla dozorčí rady, navrhl žalobce, aby podle § 42

zákona, soud ustanovil žalované společnosti opatrovníka. Vrchní soud v Praze usnesením svým ze dne 19. III. 1941 č. j. R V 27/41 (spisy krajského soudu v Hradci Králové č. j. Ck II 17/40) vyslovil názor, že ustanovení opatrovníka podle znění odst. 1 § 42 cit. zák. přišlo by v úvahu jedině tehdy, kdyby žalovali všichni jednatelé, takže by tu nebylo nikoho, kdo by mohl podle stanov společnost platně zastupovati, žaluje-li však pouze jeden jednatel, zbývají pro

platné zastoupení společnosti ještě dva jednatele a není tudíž předpokladu pro ustanovení opatrovníka.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 16. září 1942 č. j. Rv I 1389/41 pak nalezl, že rekursní soud v tomto rozhodnutí vyložil ustanovení § 42 cit. zák. správně a dodal, že ustanovení opatrovníka pro společnost jest na místě jen tehdy, není-li jiného zástupce společnosti, a uvádí dále: »Nemělo by smyslu, aby byl společnosti ustanoven opatrovník i při žalobě pouze jednoho či několika jednatelů, pak-li zbývající jednatele jsou oprávněni společnost zastupovati.

Tímto rozhodnutím dostává se § 42 cit. zák. velmi konkrétního výkladu, neboť ze slovního znění tohoto zákonného ustanovení nevychází tak nepochybným způsobem, že v případě, žaluje-li jeden z vícero jednatelů, že společnost mohou zastupovati zbývající jednatele, pokud jsou oprávněni společnost zastupovati. Podle shora uvedeného rozhodnutí bylo by společnosti zříditi opatrovníka teprve v případě, kdyby žalovali buď všichni jednatele a nebo zbývající jednatele nebyli oprávněni společnost zastupovati. Adolf Kocna.

Několik poznámek k dodatečnému souhlasu Úřadu práce k výpovědi.

Podle ustanovení § 15, odst. 2 vl. nař. 46/41 jest přijetí nebo propuštění zaměstnance bez předchozího souhlasu Úřadu práce právně neúčinné. Ustanovení shodného obsahu pojata bylo i do vládního nařízení, které v přítomné době tuto otázku upravuje, t. j. do ustanovení § 23, odst. 2 vl. nař. č. 154/42. Důležitá jest otázka d o d a t e č n ě h o souhlasu Úřadu práce s propuštěním, pokud se týče vypověděním (vlád. nař. 154/42). Tato otázka jest v podstatě v obsahové stránce upravena stejně, jak ve vl. nař. 46/41 § 15, odst. 2 věta druhá, tak ve vl.

nař. 154/42 § 23, odst. 2 věta druhá. V § 15, odst. 2 věta druhá vl. nař. 46/41 jest uvedeno, že Úřad práce může ve zvláštních případech udělit souhlas dodatečně, t. zn., že nejprve jest dána výpověď ze služebního poměru a pak teprve jest vyžádán souhlas Úřadu práce, který tímto jest udělen dodatečně. A dále v citovaných nařízeních se uvádí, že, je-li výpověď služebního poměru Úřadem práce dodatečně schválena, působí s účinností dnem, kdy došla Úřadu práce žádost o dodatečný souhlas.

Otázku, jak má býti instruována žádost o dodatečný souhlas na Úřad práce a jakého obsahu má býti příslušný výměr Úřadu práce, aby měl účinky v právě uvedeném citovaném ustanovení, řešil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 31. května 1943 Rv I 1388/42. V důvodech Nejvyšší soud uvádí toto:

»Podle zjištění nižších soudů dala žalovaná žalobkyni dne 11. března 1942 šestinedělní výpověď k 30. dubnu 1942. O souhlas úřadu práce v Praze zažádala teprve dne 14. března 1942. Úřad práce udělil souhlas dne 13. dubna 1942 aniž uvedl, že schvaluje dodatečně výpověď již danou.

O způsobu, jakým úřad práce dá souhlas k výpovědi (propuštění), má ustanovení § 15, odst. 2 v době výpovědi plativšího nař. č. 46/1941 Sb. v doslovu vl. nař. č. 10/42 Sb. a sice stanoví se zásadně, že propuštění zaměstnance bez předchozího souhlasu úřadu práce, jest právně neúčinné. Pod předchozím souhlasem nutno rozuměti takový, jenž byl udělen a zaměstnavateli sdělen dříve, než výpověď vyslovil. Z tohoto zásadního ustanovení připouští druhá věta § 15, odst. 2 výjimku a sice může býti souhlas udělen dodatečně, ale jen ve zvláštních případech. Toto ustanovení jako výjimečné třeba vykládati restriktivně a nelze je proto použítí na případy, kdy skutečně jako o takovémto zvláštním případě nebylo úřadem práce rozhodováno a nešlo tedy o udělení dodatečného souhlasu.

Podle toho, jak se věc vyvíjela v souzeném případě, byla podána žádost o souhlas

bez udání, že výpověď byla již dána a také jen o této žádosti úřad práce rozhodl. Žalovaná netvrdila, že o dané výpovědi úřad práce ještě jinak uvědomila a svou původní žádost změněné situaci přizpůsobila, ani neuvedla pro tento dodatečný souhlas důvody. Jen v tom rozsahu, jak byl souhlas úřadem práce vysloven, váže jeho rozhodnutí soud. Nelze proto zastávat názor, že u dotčeného vyřízení úřadu práce šlo »vlastně« o souhlas dodatečný, když to z něho neplyne, a znamenalo by to extensivní vykládání dotčeného výjimečného ustanovení § 15, odst. 2, věta druhá a obcházení základního ustanovení věty první.

Podle uvedeného dopadá na souzený případ předpis § 15, odst. 2 věta první. Výpověď daná žalobkyni bez předchozího souhlasu úřadu práce jest právně neúčinná, nezrušila služební poměr žalobkyně a uplatněný nárok jest proto odůvodněn.

Z důvodů rozsudku Nejvyššího soudu se podává, že žádost o dodatečný souhlas na Úřad práce musí jednak obsahovati tvrzení, že již výpověď byla dána k určitému datu a že jsou zde určité důvody pro udělení dodatečného souhlasu. Úřad pak, vyhoví-li žádosti, vydá výměr, ve kterém schválí již výpověď danou k určitému termínu. Jan Trefanec.

Jasně a určitě označení zmatku.

Podle § 1, č. 2 zákona č. 3/1878 ř. z. má se zmateční stížnost zamítnout, nebyl-li důvod zmatečnosti označen jasně a určitě, zvláště nebyla-li výslovně neb aspoň jasným odkazem uvedena skutečnost, jež má být důvodem zmatečnosti.

Z toho plyne, že se tu požadavek formálnosti zmateční stížnosti zmírňuje v stěžovatelův prospěch do té míry, že nesprávná volba čísla některého z důvodů zmatečnosti neškodí stěžovateli; stačí, když byla ve zmateční stížnosti uvedena skutečnost, jež má být důvodem zmatečnosti. Že stěžovatel mylně posuzoval tuto skutečnost s hlediska jiného

zmatku, není důvodem pro zamítavé rozhodnutí. To ovšem není důvodem, aby se sepisovatel zmateční stížnosti neobeznámil s jednotlivými zmatky po právní stránce. Vždyť jen tak může rozpoznat, kterou skutečnost může úspěšně uplatnit ve zmateční stížnosti.

Toto zmírnění důsledků formálnosti zrušovacího řízení však neznamená, že stěžovatel může jakkoli nadhodit skutečnost, jež má být obsahem důvodu zmatečnosti a že se již tím vyhne možnosti zamítavého rozhodnutí. Označení této skutečnosti musí být jasné a určité.

To platí zejména o »objemných spisech«, v nichž byla provedena mnohá hlavní přelíčení, v nichž byla učiněna řada písemných návrhů, v nichž obžalovaní a svědci byli vícekrát slyšeni jak vyšetřujícími, tak rozhodujícími soudci, po případě byli ve změněných úlohách slyšeni v souběžném řízení v němž svědek byl zase obžalovaným a spisy o tomto souběžném řízení byly přečteny při hlavním přelíčení.

V takových případech je záhodno, aby stěžovatel přesně označil výtku neúplnosti řízení podle § 281, č. 4 tr. ř. tím, že uvede nejen obsah svého důkazního návrhu označením jména svědka a skutečnosti, o níž byl navržen, ale i dodá k tomu, při kterém hlavním přelíčení byl učiněn tento návrh buď podle data hlavního přelíčení nebo též (vhodnější při obsaženém hlavním přelíčení) uvedením dotyčného čísla spisového listu. Nebyl-li zmatek označen tímto způsobem, požaduje se od zrušovacího soudce, aby probíral obsažený spis list za listem a aby pátral, kde byl tvrzený návrh učiněn.

Totéž platí o výtce neúplnosti výroku o rozhodných skutečnostech podle § 281, č. 5 tr. ř. O takový případ jde na příklad tam, kde byla předložena obsažná příloha a kde si stěžovatel zjednodušil svoji povin-

nost výtkou, že se napadený rozsudek nevypořádal obsahem přílohy, aniž uvedl, který odstavec přílohy má na mysli; ukládá tak zrušovacímu soudci, aby jednotlivé body přílohy porovnal s důvody obsažného rozsudku a aby teprve zrušovací soud za stěžovatele vysoustruhoval nadhozený důvod zmatečnosti. Stejně je tomu i tam, kde zmateční stížnost prostě tvrdí, že se nalézací soud nevypořádal některou částí obhajoby obžalovaného, který několikrát změnil svoje údaje a který se ke své obhajobě odvolal na rozsáhlá podání sepsaná jím samým nebo jeho obhájcem, a kde znění oné části obhajoby není ve zmateční stížnosti ani přesně uvedeno, takže je mnohdy otázkou, která část obhajoby je výtkou míněna.

V těchto případech se kloní praxe k závěru, že takto uplatněná námitka nevyhovuje požadavku jasněného a určitého označení důvodu zmatečnosti podle § 1, č. 2 zákona č. 3/1878 ř. z.

Je proto záhodno, aby stěžovatel přesně uvedl znění návrhu a provedených průvodů a aby přesně označil, ve které části spisu (číslo listu) je návrh po případě ona část průvodu, jež mají být důvodem zmatečnosti. Jde-li o návrh nebo důkaz, k nimž došlo mimo hlavní přelíčení, je nutno uvést i hlavní přelíčení, při němž přišly na přetřes. Nejde-li o poslední hlavní přelíčení, je dále nutno prozkoumat, zda se další hlavní přelíčení nekonalo před změněným senátem a zda návrh nebo důkaz byl opakován při novém hlavním přelíčení.

Fr. Poláček.

Literatura.

»Soukromí zaměstnancí«, Přehledy sv. 2., 1943, předmluvu napsal min. rada Dr Jan Srb, str. 78, cena 24 K.

Právnícké vydavatelství Dra Tomsy vydává jako doplněk úřední sbírky rozhodnutí nejvyššího soudu systematické přehledy judikatury nejvyššího soudu, uveřejněné nejenom v úřední sbírce, ale též v jiných časopisech, což jest velmi důležité a pro praxi vítané. Přehled týká se vždy určité právní instituce. Tak vydána byla »Rozluková žaloba« s předmlouvou doc. dra Lederera a nyní vyšel text zákona o soukromých zaměstnancích s připojením judikatury u jednotlivých paragrafů a přehled nařízení a vyhlášek vztahujících se k tomuto zákonu, vhodně seřazených do rubrik: řízení práce, hromadné pracovní smlouvy, řízení mzdové politiky, ochranné pracovní smlouvy, pracovní morálka, vojenské zřetěle a pracovní poměry, náhrady a podpory nepodmíněné válkou, pracovní doba, dovolená, závodní výbory a rady. Judikatura jest citována jen dle právních vět, kdežto v publikaci »Rozluková žaloba« jsou uvedeny při

důležitých rozhodnutích také výňatky z důvodů. Rejstříky jsou pečlivě pracovány. K usnadnění orientace bylo by vhodné již v titulu spisu označiti, do které doby byla judikatura zpracována (dle rejstříku rozhodnutí úřední sbírky do 3. IX. 1942). Jistě by také praxe vítala, kdyby u paragrafů, kde je judikatura četnější, tato judikatura byla zpracována systematicky přehledným výkladem (na př. upozornění na konstantní praxi, na rozpory judikatury, na judikát výjimečný). K publikaci »Soukromí zaměstnancí« napsal výstižný úvod min. rada dr. Jan Srb, jenž vydal v roce 1935 s prof. dr. Hermannem-Otavským známý komentář k zákonu o soukromých zaměstnancích. Dr. Srb v předmluvě uvádí mimo jiné některé charakteristické rysy judikatury k zákonu o soukromých zaměstnancích; dr. Srb upozorňuje, jak pozorně navazuje judikatura nového zákona na zákon o obchodních pomocnících z roku 1910, a snaží se zachovati výtěžky, kterých bylo dříve dosaženo, současně však neváhá zdůrazniti rozdíly, které byly mezi starým a novým zákonem. Značný počet rozhodnutí je věnován omezení okruhu osob, pro které zákon o soukromých zaměstnancích platí, zejména ohraničení smlouvy o práci proti ostatním typům smluvním. Judikatura zabývá se